

CERVICAL CANCER

How to spot the symptoms
and reduce your risk

cruk.org

CANCER
RESEARCH
UK

The project supported by

LOTTERY FUNDED

General project partner

Pagalbos
Onkologiniam
Ligoniam
Asociacija

Cervical cancer facts

Most cases of cervical cancer could be prevented. Thanks to cervical screening (which many people know as the 'smear test'), doctors can find and treat abnormal cells in the cervix before they develop into cancer.

.....

In this leaflet you can find out about:

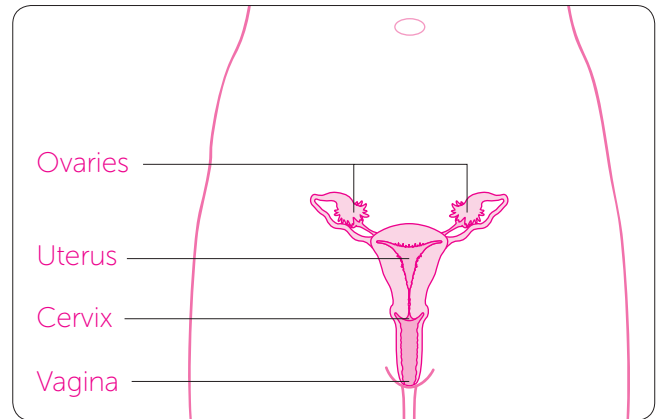
- the cervix
- why cervical screening is important
- symptoms of cervical cancer
- what affects your risk of cervical cancer.

How common is it?

There are around 2,900 new cases of cervical cancer in the UK every year. It is the most common cancer in women under the age of 35, but cervical cancer can affect women of any age. The number of new cases of the disease is falling thanks to the national cervical screening programme.

What is the cervix?

The cervix, sometimes known as the neck of the womb, connects a woman's womb and her vagina. It forms a small opening which lets menstrual blood and sperm through. During childbirth the cervix opens up to let the baby out.

Why is cervical screening important?

Cervical screening saves up to 5,000 lives from cervical cancer every year in the UK. It helps doctors find abnormal cells in the cervix before they have a chance to develop into cancer. Removing these abnormal cells is an effective way to help prevent cervical cancer.

Who can go for cervical screening?

Women in the UK are invited for cervical screening every three to five years from their early 20s to their early 60s. You need to be registered with a doctor to be invited for screening. If you are not registered with a doctor, call NHS Direct on **0845 4647** to find out about local GPs.

What is the cervical screening test?

Cervical screening is very simple and only takes around five minutes. It should not be painful although some women do find it uncomfortable. You can ask to see a female doctor or nurse.

The doctor or nurse will take a sample of cells from your cervix using a small brush. These cells are then put in a small pot of liquid and sent to a laboratory to be looked at under a microscope.

What happens after the test?

Most women have normal results, meaning no abnormal cells have been found. Sometimes a sample is not clear enough to read and you may need to have another test. If you have an abnormal result this does not mean you have cancer. You will be offered further tests to find out whether you need treatment to remove any abnormal cells from your cervix. In very rare cases, screening can detect cervical cancer that has already developed.

Like other screening tests, cervical screening is not perfect, and treatment for abnormal cells can have risks. **But doctors think the benefits of preventing cervical cancer outweigh the risks.**

What affects your risk?

HPV

Nearly all cases of cervical cancer are linked to a virus called human papillomavirus or HPV. HPV is very common and can be passed on through close skin-to-skin contact, usually during sex. Most women will be infected with HPV at some time in their life. It doesn't usually cause any problems and often has no symptoms. In most cases it clears up on its own. There are many different types of HPV. Some cause genital warts and others cause changes that can develop into cervical cancer.

Women who first had sex at a younger age, or have had several sexual partners, are more likely to get an HPV infection. They have a higher risk of developing cervical cancer. But HPV is extremely common and most people are infected with it at some point in their life.

Condoms protect against many sexually transmitted infections. They won't protect you completely from HPV, but they can reduce your chances of getting or passing on the virus.

Smoking

Smoking almost doubles the risk of developing cervical cancer and can make it harder to treat abnormal cells.

The Pill

Research shows that taking the Pill can slightly increase the risk of cervical cancer. But the Pill can reduce the risk of womb and ovarian cancers.

HPV vaccination

The NHS offers girls aged 12–13 vaccination to protect against cervical cancer. They have three injections given by a nurse at school over six months. There has also been a 'catch up' programme to vaccinate older teenage girls. The vaccine protects against the two types of HPV that cause 7 out of 10 cervical cancer cases. But it does not protect against all types of HPV, so cervical screening is still important.

What should I look out for?

Even if you have been for cervical screening or had the HPV vaccination, it is important to see your doctor if you notice:

- bleeding between periods
- bleeding during or after sex
- bleeding after the menopause
- any unpleasant vaginal discharge
- discomfort or pain during sex.

These are more likely to be signs of other common conditions. They do not necessarily mean you have cancer. But it is best to get them checked out.

Further information

For more about screening and the signs and symptoms of cancer visit spotcancerearly.com

For more about cancer visit our patient information website cruk.org/cancer-help

If you want to talk in confidence about cancer, call our information nurses on freephone **0808 800 4040**.

Our health messages are based on scientific evidence. Find out more at cruk.org/health

All our leaflets are thoroughly researched and based on the most up-to-date scientific evidence. They are reviewed by independent experts and updated regularly. You can order our full range of leaflets free online at cruk.org/leaflets

About Cancer Research UK

We pioneer life saving research to bring forward the day when all cancers are cured. Sooner or later we will beat cancer, let's make it sooner.

Information in Lithuanian

For more information about cancer in Lithuanian please visit the website of Lithuanian Cancer Patient Coalition (POLA) www.pola.lt.

The project partners

Ref: ED084B April 2013
Planned review date: April 2015
Registered charity in England and Wales
(1089464), Scotland (SC041666)
and the Isle of Man (1103)

Cancer Research UK accepts no responsibility for the accuracy of this translation, nor the context in which the translation is published. This translation is solely the responsibility of POLA. © Cancer Research UK, 2013.

GIMDOS KAKLELIO VĖŽYS

Kaip atpažinti simptomus ir
sumažinti grėsmę susirgti vėžiu

cruk.org

CANCER
RESEARCH
UK

Projektą finansavo

LOTTERY FUNDED

Pagrindinis projekto partneris

Pagalbos
Onkologiniams
Ligoniams
Asociacija

Faktai apie gimdos kaklelio vėžį

Daugeliu atvejų susirgimo gimdos kaklelio vėžiu galėtų būti išvengta. Per atrankinę gimdos kaklelio patikrą (kuri visuomenėje gali būti žinoma kaip „tepinėlio testas“) gydytojai gali aptikti patologines ląsteles gimdos kaklelyje dar prieš išsivystant vėžiui.

.....

Šis lankstinukas suteiks Jums žinių apie:

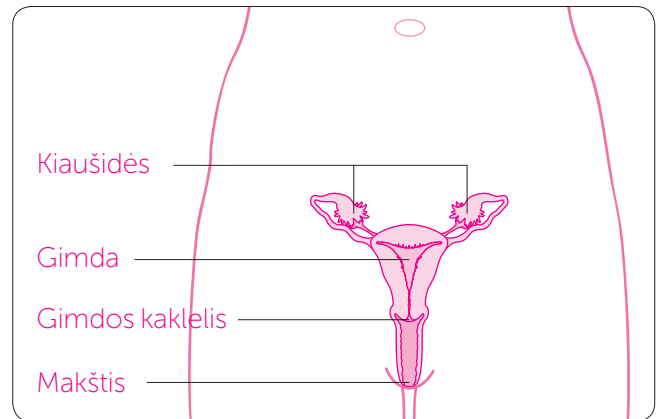
- gimdos kaklelį,
- apie tai, kodėl gimdos kaklelio patikra yra svarbi,
- gimdos kaklelio vėžio simptomus,
- apie veiksnius, didinančius grėsmę susirgti gimdos kaklelio vėžiu.

Ar šis vėžinis susirgimas yra labai paplitęs?

Kasmet Jungtinėje Karalystėje nustatoma maždaug 2900 naujų susirgimo gimdos kaklelio vėžiu atvejų. Tai labiausiai paplitęs moterų iki 35 metų amžiaus vėžys, nors gimdos kaklelio vėžys gali išsivystyti bet kokio amžiaus moteriai. Naujų susirgimų šiuo vėžiu skaičius mažėja dėl šalies mastu vykdomos atrankinės gimdos kaklelio patikros programos.

Žinios apie gimdos kaklelį

Gimdos kaklelis kartais vadinamas gimdos kanalu, jungiančiu moters gimdą ir makštį. Jis sudaro nedidelę ertmę, leidžiančią nutekėti kraujui menstruacijų metu ir spermai. Gimdymo metu gimdos kaklelis atsiveria, leisdamas kūdikiui gimti.

Kodėl yra svarbi atrankinė gimdos kaklelio patikra?

Kasmet Jungtinėje Karalystėje atrankinė gimdos kaklelio patikra padeda išgelbėti maždaug 5000 gyvybių. Ši patikra padeda gydytojams aptikti pakitusias ląsteles gimdos kaklelyje, kol iš jų dar neišsivystė vėžys. Tokių pataloginių ląstelių pašalinimas yra veiksmingas būdas apsaugoti nuo gimdos kaklelio vėžio išsivystymo.

Kam gali būti atlikta atrankinė gimdos kaklelio patikra?

Jungtinėje Karalystėje moterys nuo 20 iki 60 metų amžiaus kviečiamos atrankinei gimdos kaklelio patikrai kas 3–5 metai.

Dėl šios patikros turite užsiregistruoti pas gydytoją. Jei nesate užsiregistravusi, informacijos apie savo bendrosios praktikos gydytoją kreipkitės tiesioginiu Nacionalinės sveikatos apsaugos tarnybos (NHS) telefonu Jungtinėje Karalystėje **0845 4647**.

Kaip atliekama atrankinė gimdos kaklelio patikra?

Gimdos kaklelio tyrimas yra labai paprastas, tetrunka maždaug penkias minutes, neturėtų būti skausmingas, nors kai kurioms moterims jis gali pasirodyti esąs nemalonus. Galite paprašyti, kad patikrą Jums atliktų gydytoja ar slaugytoja.

Gydytoja ar slaugytoja iš Jūsų gimdos kaklelio maža mentele paims išskyrų pavyzdį. Šis pavyzdys patalpinamas į mažą indelį ir siunčiamas ištirti mikroskopu į laboratoriją.

Kas vyksta toliau po patikros?

Dažniausiai tyrimo rezultatai būna geri, tai reiškia, kad jokių pakitusių ląstelių nebuvo rasta. Kartais mėginys nebūna pakankamai aiškus, ir gali prireikti kitokio tyrimo. Jei Jūsų tyrimo rezultatas nėra normalus, tai dar nereiškia, kad sergate vėžiu. Siekiant nustatyti, ar Jums reikės gydymo, šalinančio bet kokias pakitusias ląsteles jūsų gimdos kaklelyje, Jums bus pasiūlyta atlikti tolesnius tyrimus. Labai retais atvejais atrankinės gimdos kaklelio patikros metu nustatomas jau išsivystęs vėžys.

Kaip ir kitos atrankinės patikros programos, gimdos kaklelio atrankinė patikra nėra neprikaištinga, ir ikivėžinių pakitimų gydymas turi tam tikrą riziką. **Tačiau, gydytojų nuomone, gimdos kaklelio vėžio prevencijos privalumai nusveria riziką.**

Kas didina susirgimo vėžiu riziką?

ŽPV (žmogaus papilomos virusas)

Beveik visais atvejais gimdos kaklelio vėžys yra susijęs su žmogaus papilomos virusu, arba ŽPV. ŽPV yra labai dažnas ir gali būti perduotas kontaktiniu, daugiausia lytiniu, keliu. Paprastai moterims, užsikrėtusioms ŽPV, kurį laiką tai nesukelia jokių problemų, nes nepasireiškia jokie simptomai. Daugeliu atvejų moters organizmas susitvarko pats. Egzistuoja daugybė skirtingų ŽPV tipų. Kai kurie sukelia genitalijų karpas, o kai kurie gali lemti pakitimus, išsivystančius į gimdos kaklelio vėžį.

ŽPV gali užsikrėsti anksti lytinį gyvenimą pradėjusios moterys ar turinčios kelis lytinių santykių partnerius. Joms iškyla didesnė gimdos kaklelio vėžio išsivystymo grėsmė. ŽPV yra labai paplitęs ir daug žmonių juo užsikrečia kažkuriuo jų gyvenimo metu.

Nuo daugybės lytiniu keliu perduodamų infekcijų padeda apsisaugoti prezervatyvų naudojimas. Visiškai nuo ŽPV jie Jūsų neapsaugos, tačiau gali sumažinti galimybę patekti virusui.

Rūkymas

Rūkymas beveik padvigubina riziką susirgti gimdos kaklelio vėžiu, dėl rūkymo ikivėžinių pakitimų gydymas gali būti mažiau veiksmingas.

Kontraceptinės piliulės

Moksliniai tyrimai parodė, kad kontraceptinių piliulių vartojimas gali šiek tiek padidinti gimdos kaklelio vėžio išsivystymo grėsmę. Tačiau kontraceptinės piliulės gali sumažinti gimdos ir kiaušidžių vėžio išsivystymo riziką.

Vakcina nuo ŽPV

NSAT (Nacionalinė sveikatos apsaugos tarnyba) rekomenduoja vakcinaciją 12–13 metų mergaitėms, kuri padėtų išvengti gimdos kaklelio vėžio. Kas šešis mėnesius mokyklos slaugytoja sušvirkštų jums tris injekcijas. Taip pat vykdoma vienmomentinės vakcinacijos programa, skirta vyresnėms paauglėms. Vakcinacija apsaugo nuo dviejų ŽPV tipų, lemiančių 7 iš 10 susirgimo gimdos kaklelio vėžiu atvejų. Tačiau vakcinacija neapsaugo nuo visų ŽPV tipų, taigi atrankinė gimdos kaklelio patikra ir toliau išlieka svarbi.

Į ką turėčiau atkreipti dėmesį?

Net jei Jums buvo atlikta atrankinė gimdos kaklelio patikra ar buvote vakcinuota nuo ŽPV, yra labai svarbu, kad kreiptumėtės į savo gydytoją, jei pastebėjote:

- kraujavimą tarp menstruacijų,
- kraujavimą lytinių santykių metu ar po jų,
- kraujavimą pasibaigus menopauzei,
- nemalonus išskyras iš makšties,
- diskomfortą ar skausmą lytinių santykių metu.

Šie požymiai yra būdingi daugeliui susirgimų. Jų buvimas nebūtinai reiškia, kad sergate vėžiu. Todėl geriausia būtų kreiptis į gydytoją ir pasitikrinti.

Papildoma informacija

Daugiau informacijos apie atrankinę patikrą bei vėžio požymius ir simptomus galite rasti apsilankę interneto svetainėje **spotcancerearly.com**. Taip pat išsamesnės informacijos apie vėžį galima rasti pacientams skirtoje svetainėje **cruk.org/cancer-help**. Jei pageidaujate apie vėžį pasikalbėti konfidencialiai, kreipkitės į informaciją teikiančias slaugytojas nemokamu telefonu Jungtinėje Karalystėje **0808 800 4040**. Informacija mūsų lankstinukuose yra pagrįsta moksliniais tyrimais. Daugiau apie tai skaitykite **cruk.org/health**. Visa informacija lankstinukuose yra kruopščiai patikrinta, paremta naujausiais mokslinių tyrimų duomenimis. Informaciją nuolat tikrina nepriklausomi ekspertai. Visus lankstinukus galite užsisakyti nemokamai svetainėje **cruk.org/leaflets**.

Apie Cancer Research UK

Tai siekiančių išsaugoti žmonių gyvybes mokslininkų organizacija, besistengianti priartinti tą dieną, kai visų tipų vėžio ligos bus įveiktos. Anksčiau ar vėliau mes įveiksime vėžį, padarykime tai anksčiau.

Informacija lietuvių kalba

Daugiau informacijos apie vėžį lietuvių kalba galite rasti Pagalbos onkologiniams ligoniams asociacijos (POLA) internetinėje svetainėje **www.pola.lt**.

Projekto partneriai:

Nuoroda: ED084B 2013 m. balandis
Numatoma peržiūros data: 2015 m. balandis
Registruotoji labdaros organizacija Anglijoje ir
Velse (1089464), Škotijoje (SC041666) ir
Meno saloje (1103)

Cancer Research UK neprisiima atsakomybės dėl vertimo netikslumų ir dėl konteksto, kuriame vertimas publikuojamas. Už šį vertimą atsakinga yra tik POLA. © Cancer Research UK, 2013.

